Akademia Pożarnicza w Warszawie
Wydział Inżynierii Bezpieczeństwa i Ochrony Ludności
Karta przedmiotu 2024 -

semestr 3

Organizacja i funkcjonowanie ratownictwa i innych systemów bezpieczeństwa

Organisation and functioning of emergency services and other safety systems

UWAGA:

profil	ogólnoakademicki
kierunek	inżynieria bezpieczeństwa
poziom	pierwszego stopnia
program	NP-IB: studia niestacjonarne pierwszego stopnia na kierunku inżynieria bezpieczeństwa
forma studiów	niestacjonarne
ECTS	3
koordynator	dr inż. Stanisław Lipiński

forma zajęć: wykład

godzin	18
wymagania wstępne	Osiągnięcie efektów kształcenia w zakresie tematycznym przedmiotów ogólnych i kierunkowych realizowanych w ramach semestrów wcześniejszych.
cele	Celem nauczania przedmiotu jest przyswojenie i ugruntowanie wiedzy dot. organizacji i funkcjonowania systemów bezpieczeństwa przed skutkami zagrożeń naturalnych i cywilizacyjnych dla ludności i mienia w skali gminy, powiatu, województwa i kraju, jako formy ochrony ludności. Ponadto celem podstawowym jest umożliwienie poznania, zrozumienia istoty celów działania i znaczenia dla reagowania podmiotów ratowniczych i ich wzajemnych powiązań w przestrzeni powszechnego systemu ratowniczego państwa. Ponadto zrozumienie motywów i mechanizmów sprawczych powstania, funkcjonowania i tworzenia zorganizowanych form aktywności ratowniczej. Celem zasadniczym jest nabycie umiejętności rzeczowej analizy zdolności, wartościowania kompetencji i konfigurowania elementów zasobów ratowniczych na potrzeby operacyjne planowania, organizowania i angażowania do działania i prowadzenia przedsięwzięć ratowniczych. Realizacja powyższych celów szczegółowych wymaga uwzględnienia problematyki współczesnych zagrożeń dla bezpieczeństwa ludności, dóbr i środowiska.
metody	Wykład – wykład z prezentacją multimedialną, żywe słowo, dyskusja, metoda problemowa.
praca własna	Studiowanie literatury przedmiotu, opracowanie wskazanych zagadnień, przygotowanie do kolokwiów zaliczeniowego.
literatura podst.	1. Biała księga bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej. Warszawa, Biuro Bezpieczeństwa Narodowego, 2013. - 262 s. 2. Bezpieczeństwo narodowe Polski: zagrożenia i determinanty zmian. Red. Anna Chabasińska, Zbigniew Czachór. Warszawa, Difin, 2016. - 487 s. 3. Organizacja i funkcjonowanie systemów bezpieczeństwa. Andrzej Szymonik. Warszawa: Difin, 2011. - 324 s. 4. Bezpieczeństwo narodowe u progu XXI wieku / Witold Pokruszyński. Zeszyty Naukowe Akademii Obrony Narodowej. - 2008/1 s.23-32. 5. Szymonik A., Organizacja i funkcjonowanie systemów bezpieczeństwa, Difin, Warszawa 2011. 6. Kołodziński K., Inżynieria bezpieczeństwa - nowa dyscyplina naukowa w dziedzinie nauk technicznych [w:] Metodologia bezpieczeństwa narodowego ”Bezpieczeństwa 2010”, (red. P. Sienkiewicz, M. Marszałek, H. Świeboda, AON, Warszawa 2010. 7. Modelowanie w inżynierii bezpieczeństwa / Edward Kołodziński, Tomasz Lachowicz, Paweł Romaniec, Łukasz Tomczyk, Piotr Zapert. Warszawa : Wojskowa Akademia Techniczna, 2015. - 343 s. 8. Bezpieczeństwo państwa: władza, polityka, strategia. Jarosław Gryz. Warszawa, Wydawnictwo Akademii Obrony Narodowej, cop. 2013. - 333 s. 9. Lipiński S. (red.), Skuteczne ratownictwo. Fachowy poradnik dla służb ratowniczych, Wyd. Verlag Dashofer Sp. z o.o., Warszawa 2005-2018, ISBN 83-88285-68-8. 10. Zarządzanie bezpieczeństwem - wyzwania XXI wieku, red. Marek Lisiecki. Wyd. 2 rozsz. Warszawa: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Zarządzania i Prawa im. Heleny Chodkowskiej, 2008. - 578 s. 11. Lisiecki M., Podstawy organizacji i kierowania w ochronie przeciwpożarowej, SGSP, Warszawa 1997. Do podstawowej literatury obowiązkowej należą akty prawne dot. sfery bezpieczeństwa podawane na zajęciach przez prowadzącego.
literatura uzupeł.	1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. 2. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej. 3. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej. 4. Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej. 5. Ustawa z dnia 25 lipca 2001 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym. 6. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym. 7. Ustawa z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego. 8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1992 r. w sprawie zakresu i trybu korzystania z praw przez kierującego działaniem ratowniczym. (Dz.U. nr 54 poz. 259). 9. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 września 2021 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz.U. 2021 r. Poz. 1737). 10. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad kierowania i współdziałania jednostek ochrony przeciwpożarowej biorących udział w działaniu ratowniczym (Dz. U. z 2013 r. poz. 709). 11. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 sierpnia 2021 r. w sprawie szczegółowych warunków bezpieczeństwa i higieny służby strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. z 2021 poz. 1681). 12. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 11 grudnia 1997 r. w sprawie długotrwałych akcji ratowniczych, szczegółowych norm, zasad i warunków otrzymywania wyżywienia w czasie tych akcji oraz ćwiczeń lub szkolenia przez strażaków PSP lub inne osoby biorące w nich udział, a także przypadków, w których wypłaca się równoważnik pieniężny w zamian za przysługujące wyżywienie, sposobu ustalania jego wysokości oraz szczegółowych zasad wypłacania.

treści	godziny
1. Teoria bezpieczeństwa. Społeczne i eksperckie postrzeganie zagrożeń. Domeny bezpieczeństwa.	1
2. Bezpieczeństwo narodowe, państwowe i wewnętrzne.	1
3. Stany nadzwyczajne. Diagnoza systemów bezpieczeństwa w Polsce. System obronny państwa.	1
4. Stan ochrony ludności w Polsce. Obrona cywilna w świetle prawa i praktyki.	1
5. Sytuacja kryzysowa i kryzys. Fazy zarządzania kryzysowego. Planowanie cywilne.	1
6. System zarządzania w sytuacjach kryzysowych. Poziomy reagowania. Zarządzanie progresywne. Zarządzanie konserwatywne.	1
7. Ratownictwo w Polsce i na świecie. Powszechny system ratowniczy.	1
8. Rola i zadania administracji publicznej, służb, straży i inspekcji w systemie ratownictwa. Współpraca między instytucjami.	1
9. Rola organizacji ochotniczych i pozarządowych w działaniach ratowniczych. Rola, organizacja i funkcjonowanie służb specjalnych i ratowniczych w systemie bezpieczeństwa.	1
10. Ochrona przeciwpożarowa jako składowa systemu bezpieczeństwa. Ewaluowanie krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.	1
11. Państwowe Ratownictwo Medyczne.	1
12. Morska Służba Poszukiwania i Ratownictwa (SAR).	1
13. System Ratownictwa Górniczego.	1
14. Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska. Państwowa Agencja Atomistyki. Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej.	1
15. Zadania Policji i Straży Granicznej w ratownictwie.	1
16. Powszechny system informowania, ostrzegania i alarmowania oraz jego dostępność dla osób z niepełnosprawnościami. Rola organizacji pozarządowych w działaniach prewencyjnych i informacyjnych na rzecz osób z niepełnosprawnościami.	1
17. Współpraca cywilno-wojskowa. Systemy i podsystemy ratownicze wydzielonych wojsk Sił Zbrojnych RP. Wojskowa Ochrona Przeciwpożarowa.	1
18. GOPR. WOPR. TOPR. Aeroklub Polski. ZHP. Organizacja pomocy humanitarnej. Polska Misja Medyczna. PCK.	1

efekty przedmiotowe

lp	kkod	pkod	efekt przedmiotowy	weryfikacja
1	6W03	6W03-OrgFuRat1	Zna źródła i mechanizmy występujących niebezpieczeństw. Rozumie cele, metody przeciwdziałania i likwidacji skutków zagrożeń przez odpowiednio przygotowane systemy bezpieczeństwa, uposażone w zdolności operacyjne techniczne i organizacyjne oraz możliwości postępowania prewencyjnego.	Sprawdzian

efekty kierunkowe

lp	kkod	efekt kierunkowy
1	6W03	Zna i rozumie zagadnienia z zakresu organizacji oraz budowy i działania systemów bezpieczeństwa obiektów, obszarów i infrastruktury technicznej

LEGENDA

kkod	kod efektu kierunkowego
pkod	kod efektu przedmiotowego